

Pædagogisk læreplan for Eksperimental Institutionen 2023/2024

Eksperimental Institutionen Backersvej 113 2300 København S
Tlf.: 3259 1950 www.eksper.dk

Velkommen til Eksperimental Institutionens læreplan – herunder lidt om hvem vi er:

Eksperimental Institutionen er en integreret institution for børn i alderen 0-6 år. Vi er normeret til 62 børn; 20 vuggestuebørn, heraf 10 pladser forbeholdt børn med særlige behov, og 42 børnehavepladser, heraf 20 pladser forbeholdt børn med særlige behov. Det drejer sig fortrinsvist om børn, der vokser op i hjem med socio-emotionelle problemstillinger.

Halvdelen af børnene kommer fra vores lokalområde og får plads i institutionen via pladsanvisningen. Den anden halvdel af børnene visiteres til en basisplads i institutionen via et decentralt visitationsudvalg i Københavns Kommune. Børnene inkluderes i børnegrupper med ca. 50% fra hver anvisningsgruppe, og der er to vuggestuegrupper med 10 børn på hver stue, og 3 børnehavegrupper med 14-15 børn på hver stue.

Eksperimental Institutionen er en selvejende institution tilknyttet Gentofte Børnevenner. Vi har en tostrengt bestyrelse, som består af 3 foreningsudpegede bestyrelsesrepræsentanter, og 4 forældrerepræsentanter.

Vi har til huse i Københavns Kommunes ejendom på Backersvej 113, 2300 København S. Bygningen er beliggende tæt ved Amager Strand. Bygningen er indrettet med store lyse lokaler og en tilhørende stor lys legeplads.

Institutionen har sin egen historie, idet den blev oprettet i 1966 på Sundholmsvej, senere flyttet til Københavns Universitet i 1980 som forskningsinstitution, og igen i oktober 1994 til vores nuværende adresse.

Et særkende ved institutionen er, at vi udelukkende har uddannede pædagoger til at varetage arbejdet med børnene, og vi har en højere personalenormering. "

Børnesyn

Vi har i Eksperimental Institutionen et menneskesyn, hvor vi ser børn, som mennesker med mange ressourcer og kompetencer. Vi arbejder ud fra et anerkendende perspektiv i relationen til det enkelte barn, og møder barnet med nysgerrighed, respekt og ligeværdighed.

Det er vores overbevisning at børn har et potentiale og en nysgerrighed, der gør dem i stand til at være deltagere i egen læring. I Eksperimental Institutionen er relationen i fokus, hvilket vil være det tilbagevendende udgangspunkt for dialog, udvikling og vejledning af børnene.

- Børnene i Eksperimental Institutionen skal opleve, og føle sig betydningsfulde for andre, og mødes med omsorg og anerkendelse.
- Alle børn skal inkluderes i børnefællesskabet.
- Alle børn opleves grundlæggende som kompetente og selvstændige.
- Alle børn får tilknyttet en primær og sekundær pædagog, hvor en stabil og tæt tilknytning skal være det sikre fundament for den udvikling og læring, der skal foregå for barnet i institutions regi.
- Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde.
- Barnet skal føle sig set og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme.
- Legen og legende nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de aktiviteter barnet, indgår i.

Dannelse og Børneperspektiv

I Eksperimental Institutionen arbejder vi med børneperspektivet, ved at stille vores pædagogik til skue. Vi lytter til, hvad børnene udtrykker, og er villige til at bringe børnenes oplevelser i spil i tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø. Vi bygger vores forståelse af børns udvikling på et helhedsorienteret dannelses- og læringsbegreb. Vi tror på, at børn lærer af alt, hvad de oplever og erfarer, og børn oplever og erfarer på mange individuelle måder.

Grundlaget for at dannelse kan finde sted, og børneperspektivet kommer i spil er set, med Eksperimental Institutionens øjne, følgende:

- Behov for nær følelsesmæssig kontakt med en stabil voksen, der fungerer som base for barnet.
- Behov for fysisk omsorg – sund mad – relevant beklædning – nødvendig hvile – fysisk aktivitet.
- Behov for at kunne vise sine følelser, og få dem respekteret.
- Behov for at blive hørt på og få selvbestemmelse og ansvar afpasset udviklingsniveau.
- Behov for at være en del af et socialt fællesskab, og for at føle sig som en betydningsfuld person for andre.

- Behov for følelsesmæssig tryghed, og for at kunne få hjælp og støtte når det er nødvendigt.
- Behov for udfordringer, oplevelser og intellektuel stimulation.
- Behov for leg, for kreativskabende udfoldelse, for sjov og glæde.

Leg

Vi tror på at alle børn er født sociale og har brug for at være og fungere i et socialt samspil med andre børn. Vi ser det som vores ansvar, at sikre og sætte rammerne for at legen har de bedste udviklingsbetingelser.

I Eksperimental Institutionen er vi af den overbevisning, at et barns bedst udnyttede tid, er den der foregår i fordybende og berigende leg, enten sammen med den bedste ven, sammen med en gruppe af børn, sammen med en voksen, eller når barnet får ro til at lege alene.

Med den sammensatte børnegruppe vi har i Eksperimental Institutionen, hvor alle børn er fuldt inkluderet, er netop udvikling af de sociale og personlige kompetencer hele tiden i spil i den pædagogiske praksis.

- I legen øver og udvikler barnet sig på mange udviklingsområder. Det erhverver sig blandt andet færdigheder indenfor motoriske, fødselsmæssige, sproglige og kognitive områder og opnår dermed en generel livsduelighed.
- Gennem legen trænes og udvides tænkning, hukommelse, evne til at forstå sammenhæng, til at lære at adskille virkelighed og fantasi.
- Barnet bearbejder oplevelser fra virkelighedens verden, erhverver sig erfaringer med at sætte egne og respektere andres grænser, udvikler evnen til at kunne føle og mærke egne behov samt evnen til at kunne etablere tæt fødselsmæssig kontakt.
- Vi lægger vægt på at barnet også får erfaringer med kreative aktiviteter. Det kan være; maling, tegning, leg med saltdej etc. - sådanne aktiviteter giver børnene mulighed for, at lade deres fantasi komme til udtryk, og lader fantasien blive bearbejdet og forarbejdet til konkrete produkter.
- Vi arbejder ud fra den tilgang, at legen både kan foregå på barnets initiativ, og som en voksen igangsat og voksenstyret aktivitet. Barnet har behov for begge "legerum", da hvert rum tilfører noget særegent i udviklingen af barnet. Den voksne har en mulighed for at tilgå legen, som en metode til at understøtte barnets zone for nærmeste udvikling. Leg mellem børn er ofte mere jævnbyrdig, og her kommer de sociale spilleregler i legen på spil på anden vis end sammen med den voksne.

Uden leg mister barnet mulighed for i naturlig sammenhæng at opnå personlige og sociale færdigheder, og forstå og bearbejde den verden det lever i.

Læring

I Eksperimental Institutionen ser vi på læring som noget komplekst, noget der foregår hele tiden. Vi ser udvikling af barnets personlige kompetencer, som det absolut vigtigste fokusområde, da det er en forudsætning for al anden indlæring. Men for at denne udvikling kan finde sted, er vi af den overbevisning, at det enkelte barn skal føle og opleve trygge og stabile relationer til de voksne i institutionen, samt at barnet føler sig værdifuld for fællesskabet.

Desuden ser vi læring i de mange daglige rutiner og strukturer, samt i det spontane mødeøjeblik mellem barn/barn og barn/voksen

- Der foregår læring i børnenes egne selvorganiserede legeaktiviteter.
- Der foregår læring i børnefællesskaber.
- Der foregår læring, der bygger på børnenes egne initiativer, men hvor de voksne toner sig ind på børnenes initiativer, og samarbejder om dem.

- Der foregår læring i de voksenplanlagte aktiviteter.
- Der foregår læring i institutionens mange daglige rutiner, såsom i garderobe, ved måltider, oprydning m.fl.

Børnefællesskaber

I Eksperimental Institutionen arbejder vi med social inklusion, hvor alle børn skal føle sig værdifulde, for den de er, og med ret til meningsfuld deltagelse i børnefællesskabet. At føle fællesskab med andre og kunne indgå i sociale relationer på lige fod med andre børn, er nødvendige færdigheder, som vi gennem inklusion arbejder på at understøtte.

- Et børnefællesskab kan opleves og defineres, som alle stuens børn – men kan også beskrives, som mindre grupper, der finder sammen i lege og aktiviteter, under en fælles socialkultur for hvordan man opfører sig her.
- Personalet er forpligtet til at have fokus på børnenes indbyrdes samspil og sørge for, at der bliver en balance mellem det enkelte barns behov, og børnegruppens fungerende fællesskab.
- Når fællesskabet fungerer godt, giver det ethvert medlem af gruppen positive oplevelser af at være et vellidt medlem af gruppen, en der har værdi for andre.

Et eksempel på hvordan vi faciliterer børnefællesskabet: De voksne i børnehavegrupperne vælger børnesammensætning og aktivitet om eftermiddagen, for at understøtte meningsfulde børnefællesskaber, og her vise børnene de andre stuekammeraters ressourcer, som kan danne grobund for nye fællesskaber og nysgerrighed på stuekammeraterne.

Pædagogisk læringsmiljø

I det daglige pædagogiske arbejde lægger vi vægt på det individuelle udgangspunkt i hvert enkelte barn. Det kommer til udtryk i pædagogens oplevelser og bedømmelser af, hvor barnet er i sin udvikling og hvilke ressourcer barnet har. Vi finder det vigtigt, at de pædagogiske tiltag har sit udgangspunkt i her og nu situationer, og ligeledes at pædagogen kender sine langsigtede mål for barnet, kender dets historie og levevilkår.

Vi tror på, at forudsætningen for at tage imod læring, for at trives, for at udvikle sig og dannes, forudsætter at barnet oplever sig tryk og værdsat. Vi understøtter arbejdet med at skabe denne trygge base ved, at hvert barn har en primær- og sekundær pædagog tilknyttet, der skal fungere som denne trygge base for barnets udvikling i institutionen.

Børns hjerner er i konstant udvikling. Denne udvikling aktiveres af følelsesmæssig nærkontakt, kropskontakt, barnets samspil med pædagogerne og de andre børn, gennem sproget, motorisk udfoldelse, leg og aktivitet.

Det er vores opfattelse, at når den trygge-relationelle-base er opbygget, kan det være med til at børns medfødte nysgerrighed, optagethed af at samarbejde og mestre, kan bidrage til at læring sker af lyst.

Vi er optaget af at skabe et trygt og udviklende læringsmiljø, hvor alle børn bliver set, hørt og forstået samt at skabe et miljø, som udfordrer børns nysgerrighed og lyst til at lære. Det er pædagogernes ansvar at tilgodese at børnenes basale behov er dækket, så fundamentet for læring kan finde sted, hvilket i praksis udføres ved:

- At behovet for nær følelsesmæssig kontakt med en nærværende, tydelig og troværdig voksen, der fungerer som barnets base imødekommes.
- At alle følelser bliver respekteret.
- At barnet får mulighed for at mærke egne følelser, mulighed for at give dem udtryk og lære at udtrykke dem på en hensigtsmæssig måde.

- At barnet får mulighed for at gennemleve de forskellige udviklingsprocesser.
- At barnet øver sig i/lærer at tage ansvar for egne handlinger.
- At pædagogerne tager ansvar for børnene, og giver hjælp, støtte og forståelse og behovstilfredsstillelse, hvor det er hensigtsmæssigt.
- Konflikter skal løses uden at børnene lider nederlag, men således at de lærer en metode til konflikthåndtering, og får erfaringer og afklaring gennem konfliktløsning
- At der er mulighed for et socialt liv, hvor den enkelte har ret til og ansvar for at sige til og fra.
- At barnet selv vælger aktiviteter, kammerater efter lyst og får lov til at lege uforstyrret
- At der gives børnene oplevelser, udfordringer og intellektuel stimulation afpasset udviklingsniveau.
- At personalesamarbejdet fungerer i et tillidsfuldt klima, at der er nærhed og gensidig accept.

At der hele tiden arbejdes på at udvikle en pædagogisk praksis – en velfungerende organisation – en høj grad af faglig viden – personlig udvikling – fælles faglig forståelse og fagsprog.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Eksperimental Institutionen har vi som nævnt tidligere, børn fra vores lokalområde, og børn på basispladser. Fælles for vores kontakt til forældrene er, at samarbejdet vægtes højt, at vi i fællesskab er i dialog om at skabe den bedst mulige trivsel og udvikling for

barnet. Hvert barn og dets forældre får en primærpædagog og en sekundærpædagog tilknyttet ved opstart i Eksperimental Institutionen.

Primærpædagogens fornemste opgave er, at tage sig af den daglige omsorg, samspil, udvikling, "pasning" af barnet, og af kontakten til forældrene. Det har vi valgt, for at opnå den største tryghed for alle parter. Tryghed er grundlaget for, at vi (forældre og institution) også kan tale sammen, også om de vanskeligheder, der eventuelt kan være ved at udvikle og opdrage børn, samt at få en familie til at fungere.

Vi stræber efter et samarbejde med forældrene, hvor målet er at få udviklet og skabt et tillidsfuldt og ligeværdigt forhold. Vi ser det som en forudsætning for, at betydningsfulde udvekslinger af tanker og holdninger omkring barnet (både i hjemmet og institutionen) kan foregå. Af hensyn til barnets daglige trivsel, oplever vi også, at det er afgørende, at vi har et trygt og respektfuldt forældresamarbejde.

Vi har udvidet forældresamarbejde i Eksperimental Institutionen. Det kommer til udtryk ved hyppigere samtaler, mere støtte og guidning i hverdagen med flere af vores familier. Det har vi for at imødekomme de forskellige behov og udfordringer vores familier kan stå med. Vi er en institution, der har truffet et bevidst valg om, at vores samarbejde med forældre fortrinsvis skal foregå analogt: Vi mødes oftere, ser hinanden i øjnene, har oftere tid til at samtale under aflevering og afhentning, taler sammen ved sygdom og fravær, og prioriterer alle disse tilvalg ift. samarbejdet meget højt.

Vi benytter os af den digitale platform Aula til nyhedsbreve, til relevant info som årshjul for børneaktiviteter og forældrearrangementer, til overlevering mellem institution og skole, og til TOPI, som vi laver en gang årligt på vores lokale børn, (gennemgås med forældre). Børn med basispladser, har vi andre strukturer for ift. overlevering/dokumentation, og det vil altid foregå i samarbejde med forældre. Vi har i 2022 evalueret på forældresamarbejdet og har udarbejdet et tillæg til læreplan med dette fokus.

Børn i udsatte positioner

De børn, der har været udsat for tidlige kontaktbrud, eller hvis liv er præget af manglende stabilitet og omsorg, har i særlig grad behov for nærværende tydelige og troværdige voksenrelationer.

Vi har en opmærksomhed på at målet ift. børn og familier i udsatte positioner ikke er en påvirkning, der sigter mod ensretning, men at Eksperimental Institutionen derimod skal arbejde på at fremme tolerance og medmenneskelighed.

- Pædagogerne skal skabe holdbare tilknytninger særligt igennem primærrollen til det enkelte barn, behandle børnene som selvstændige kompetente individer og værne om børnenes integritet.
- Pædagogerne skal skabe de rammer og den struktur, som de særligt sårbare og udsatte børn behøver, mens de er i institutionen.

- Institutionen skal sikre, at de børn, der er indskrevet med særlige behov, får en individuel behandling ud fra deres eventuelle socio-emotionelle udfordringer, for at sikre dem den bedst mulige udvikling og omsorg.
- Institutionen skal skabe muligheder for at børn med særlige behov så vidt muligt kan inkluderes i børnegruppens fællesskab.
- Der skal løbende foregå et samarbejde om det enkelte barn med barnets forældre.
- Institutionen skal forestå et udvidet forældresamarbejde i forhold til de familier, der har specielle behov for støtte og vejledning.
- Vi tilbyder samtaler og vejledning ved behov, men som minimum halvårlige møder med familierne, hvor vi taler ind i den halvårlige statusskrivelse og handleplan.

Følgende eksempel fra børnehaven beskriver, hvordan vi med kendskab og forståelse for barnets evt. styrker og udfordringer kan støtte, guide og skabe deltagelsesmuligheder.

Bo går i børnehave og har fra start haft store udfordringer i spisesituationerne og nysgerrighed på at smage maden. Han kunne både blive meget ked af det, vred og råbe højt. Det var efterfølgende svært at få ham ud af det igen. Han startede med at kunne overskue at sidde med ved bordet i 5 min.

For at bryde det mønster, begyndte vi dagligt at gå med ham i køkkenet og sammen tale med vores køkkendame Jeanet, sige "hej" til hende, spørge hvad hun laver af mad mm. Løbende har samtalerne udviklet sig til at tale om, hvilke ingredienser hun har brugt til at lave maden, hvor ingredienserne kommer fra, til at vi selv duftede til maden og hjalp hende med at smage maden til. Bo er derefter selv begyndt at kommentere duftene, og vil smage maden til.

Han har løbende fået en god relation til Jeanet og har pauser i køkkenet, hvor han spiser havregryn med mælk, eller hvor de sidder og sludrer.

Han smager nu på alt maden og spiser stort set det meste. Og han sidder nu med ved bordet i omkring 30 min. For Bo har det givet en ro, at han ved, at der altid er et alternativ, hvis nu han ikke bryder sig om maden.

Sammenhæng til børnehaveklassen/0. klasse

Vi har i Eksperimental institutionen et stort fokus på at skabe et udviklende og meningsfyldt læringsmiljø for den ældste børnegruppe, der skal videre i skolesystemet.

En del af det foregår via den formelle voksentilrettelagte aktivitet bl.a.:

- Løbegruppe, hvor børnene får givne opgaver de skal forsøge at mestre fx løbe stafet, løbe om kap på 60 meters distance, vente på tur, følge en gruppe etc.
- Fra september til april har vi ugentlig "Skolegruppe" for kommende skolestarter. Her har vi fokus på at skabe et udviklingsrum hvor børnene introduceres for nogle af de krav og forventninger som skolen har ved start. Vi laver blandt andet "før-skole-opgaver", science forsøg, har fokus på forskellige samarbejdsøvelser, højtlesninger, samtaler om relevante emner, øvelse i at modtage kollektive beskeder samt ture ud af huset mm.
- Frokostbordet: De store børn på stuerne sidder sammen ved et bord uden voksne (men så pædagogerne kan se dem alle). Børnene får redskaber – for eksempel et hånd-tegn til at bede om ro, de bliver præsenteret for et samtalekort, som skal bruges, hvis der bliver for meget uro, og pædagogerne opfordrer dem til at lave legeaftaler under frokosten. Børnene bliver her udfordret på egen styring, på det sociale samspil og får en forståelse for de normer, der skal være til stede omkring spisesituationer (med minimal voksenguidning).

Yderligere "trækker" pædagogen sig tilbage med barnets nærmeste udviklingszone in mente, og opfordrer barnet til at løse konflikter selv, at mestre hverdagens udfordringer på egen hånd (nogle gange er det at vide, hvornår der skal bedes om hjælp), at have fokus på selvhjulpenhed ved påklædning/afklædning, toiletbesøg etc.

Inddragelse af lokalsamfund

Vi benytter os af det nærliggende bibliotek og de tilbud har til både vuggestue og børnehave.

Vi har løbende haft et tæt samarbejde med naturcenter Amager strand. Vi benytter os af deres tilbud og bruger særligt stedet og omgivelserne i sommerperioden.

Vi har stor glæde af Elba-legepladsen, som ligger i gåafstand fra institutionen. Legepladsen er bemandet, har gode faciliteter og afholder løbende arrangementer.

Vi værdsætter og bruger de grønne områder, som ligger i nærmiljøet. Dem benytter vi både i forhold til aktiviteter med eks. idrætsdag eller går ture på alle årets dage.

Fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø

I Eksperimental Institutionen bestræber vi os på at gøre det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø så indbydende og let at begå sig i som muligt.

En fælles holdning til udsmykning/dekorering/indretning af stuerne, for at skabe ro i miljøet.

Stuernes borde, stole og reoler skal let kunne omplaceres, så vi kan få flere små rum i det store rum.

Kasser med legetøj, og andet legetøj skal placeres og præsenteres så barnets fantasi kan inspireres, og barnet let kan finde og orientere sig i det fysiske børnemiljø (billeder af indhold på kasser etc.)

Vi opstiller og præsenterer børnene for mulige lege i forskellige miljøer – vi fx dækker op til teselskab, vi stiller bilbaner frem, så det er let at gå til, og inspirerer børnene til leg.

Børnenes forskellige nysgerrighed og interesse, skal have mulighed for at komme til udtryk ved, at der er en mangfoldighed af lege og læringszoner.

På stuerne har vi både stille kreative zoner, mulighed for at danse og hoppe, læsehjørner og plads til konstruktionslege. Vores fællesrum er stort, lyst og overskueligt. Her skaber vi mulighed for leg alene, med andre børn, eller med en voksen. Rummet bliver brugt dagligt af mange børn til enten gyngeture, løbeleg, sansebane, pauser, huler m.m.

Når vi åbner huset om morgenen, er vi sammen i det store fællesrum. Her skaber pædagogerne små læringsmiljøer, hvor vi præsenterer mulige aktiviteter for børnene, når de ankommer, blandt andet for at imødekomme afleveringssituationen, og støtte op om barnets skift fra hjem til institution.

Alsidig personlig udvikling

Ethvert barn behøver en voksen, der fungerer som en tryk base for barnet – en voksen, der træder aktivt ind, når barnet har behov for hjælp til at løse konflikter, en voksen der trøster og hjælper barnet, når noget forekommer vanskeligt, En voksen der hører og accepterer barnets egen private oplevelse af, hvad der er svært, og som samtidig hjælper barnet med at få skabt sammenhæng mellem det, der er sket, dets følelser og dets reaktioner og årsagen dertil, og til hvordan der kan handles eller hvad der skal ske i fremtiden.

Vi definerer barnets personlige behov således:

Vi prioriterer de nære oplevelser, der fylder børn. Den måde vi som pædagoger forholder os til børnene på, skal give livsduelighed fremover, mulighed for bearbejdning og udforskning, samt udviklingsmuligheder gennem det sociale liv i institutionen imellem børnene og det sociale liv mellem børn og voksne.

Ethvert barn i institutionen får som tidligere nævnt tilknyttet en fast pædagog (den primære) samt en pædagog (den sekundære), der fungerer som "vikar", når den primære er forhindret i at være fysisk til stede for barnet.

Primærpædagogen er den i institutionen, der kender barnet og dets behov bedst og som har ansvaret for at tilrettelægge aktiviteter og sætte rammer, der er udviklende i forhold til barnets nærmeste udviklingszone. For barnet fungerer primærpædagogen som den tætteste relation i institutionen.

Sekundærpædagogen har udover at være "vikar" ved primærpædagogens fravær, desuden en afgørende rolle i den pædagogiske praksis ved at være observerende i samspillet mellem primærpædagogen og barnet. Det er sekundærpædagogens opgave at sparre med primærpædagogens omkring disse observationer for blandt andet at udfolde barnets perspektiv, se de "blinde punkter", der kan være i relationen, når man arbejder helt tæt med et barn.

Vi lægger stor vægt på at have en åben tilgang i mødet med børn og voksne. Ingen skal føle sig forkerte i huset og alle skal mærke, at de er vigtige for fællesskabet.

Følgende eksempel beskriver hvordan primærpædagogen taler med børnene om følelser, hvordan følelser kan vises, opleves og forstås.

Vi sidder 4 børn og 1 pædagog rundt om et bord og spiser frokost. Under frokosten taler vi om forskellige emner, både nogle som pædagogen tager initiativ til, men også emner som opstår spontant imellem børnene.

Pædagogen bemærker at et af børnene sidder og tænker over noget, og kigger derfor med et inviterende blik på barnet, som herefter tager imod invitationen og spørger pædagogen; "Bliver Sofus egentlig aldrig ked af det?"

Pædagogen svarer; "Jo det gør han, og det ved jeg, fordi det jo er mig, som passer ham" "Har du aldrig set ham være ked af det da?"

Barnet svarer; "Nej, jeg syntes kun han råber og skriger meget højt" "Jeg syntes, han ser meget vred ud, og han slår også."

Pædagogen svarer; "Det er rigtigt" "Sofus øver sig på ikke at slå, når han bliver vred eller ked af det." "Men faktisk er det sådan, at nogle gange når det kunne ligne, at Sofus er rigtig vred, så er han faktisk virkelig ked af det" "Men han viser det på en anden måde end dig"

Barnet svarer; "Okay, så nogle gange hvor han råber og skriger højt inde på stuen, så er han faktisk ked af det og vil trøstes?"

Pædagogen svarer; "Ja nemlig." "Så når jeg taler med ham, når han er faldet til ro igen, så græder han ligesom dig, når du er ked af det, og så trøster jeg ham" "Sofus øver sig faktisk på ikke at slå og i stedet for at fortælle hvad der gør ham vred eller ked af det" "Er der noget, som du øver dig på?"

Efterfølgende taler vi længe om, hvad de hver især øver sig på og taler om, at alle øver sig på noget. Også voksne. Vi taler også om forskellige følelser og om, hvordan de kan føles og vises på mange måder.

(Evaluerings af pausestund primærpædagog-barn. Se bilag 1)

Social udvikling

Det er Eksperimentel Institutionens mål, at alle børn skal lære at skabe og udvikle relationer til andre børn, at de skal opleve kammeratskab, og at de lærer at indgå i fællesskabets normer.

Børnene skal lære at mennesker er forskellige og se det som en ressource, at de igennem social inklusion oplever at alle er værdifulde for fællesskabet, og at alle har deltagelsesberettigelse.

Børnene skal støttes i, hvordan man kommer ind i en leg, hvordan man leger, hvordan man bliver i en leg og hvordan man positivt kan bidrage i legen. De skal lære at gå på kompromis, sætte grænser, respektere andres grænser, udvise empati, vise intentioner og ønsker samt løse konflikter. Sociale kompetencer udvikles i samvær med andre børn og voksne. Vi har derfor en daglig struktur, der giver plads til og prioriterer børns leg. Leg der både opstår og udvikler sig på børnenes eget initiativ, i arrangeret faste aktiviteter og i fællesskaber, der er sammensat af pædagogerne. Vi bruger desuden børns leg, som pejlemærke for, hvad der optager dem, hvad gruppen og det enkelte barn kan have af udfordringer i legen og endeligt, som refleksion for hvordan det pædagogiske personale fremadrettet kan understøtte gruppens sociale udvikling og læring.

Vi understøtter barnets sociale udvikling ved pædagogiske drøftelser om, hvorledes vi skal positionere os i forhold til hvert enkelt barn. I perioder kan det betyde, at vi skal gå foran, gå ved siden af, eller gå sammen med barnet. Dette for at støtte, guide og opmuntre til at udforske, og have en nysgerrig/undersøgende tilgang til livets muligheder.

Dette eksempel beskriver, hvordan vi kan arbejde med inklusion i de små fællesskaber. Hvordan en lille håndterbar ramme kan bidrage til gode betingelser for deltagelse for det enkelte barn.

Mille på 2,4 år er god til rollelege, når hun leger alene, men er udfordret i sociale sammenhænge med de andre børn. Det opleves, at hun fungerer bedst i mindre fællesskaber, hvor hun formår at få sine kompetencer i spil, og hvor en voksen kan guide ved behov. Der arbejdes med at synliggøre Milles kompetencer overfor de andre børn og give Mille erfaringer med succesfulde oplevelser særligt i leg med andre børn.

Det er formiddag på stuen. Vi har for nyligt holdt fødselsdag på stuen, en ramme som Mille fungerer godt i, og spurgte hende derfor om vi skulle hente fødselsdagstasken i fællesrummet. Fødselsdagstasken indeholder alt fra dug, flag, fine kopper, gave og flag. Det er tiltænkt, som en legeramme og som børnene eller de voksne kan hente ind på stuen. Der er flere "tasker" som eks. frisør. I dag bestemte jeg, at det var fødselsdag, da jeg ønskede aktiviteten skulle være genkendelig, håndterbar og bidrage til positive samspil imellem Mille og et par andre børn.

Mille hjælper med at dække op. To af de andre børn kigger på og ser ud til at være interesseret. "Mille, hvem har fødselsdag i dag?" spørger jeg. "mig" siger Mille og smiler. "to år" siger hun og viser alle sine fingrer. De to børn kommer hen til bordet." Vil I være med i fødselsdagsleg?" spørger jeg "Vi leger at Mille bliver 2 år" Børnene siger ja og sætter sig til rette. Mille begynder at hælde op i glassene og spørger om de vil have kage. Hun bruger tid på at finde skeer og legemad, og sørger for at de har, hvad de skal bruge. "Du er godt nok god til at sørge for dine fødselsdagsgæster Mille" siger jeg. Lidt efter siger jeg til dem alle tre, at jeg ikke længere er med i legen, og det nu er dem, som leger videre. Jeg sætter mig i døråbningen, hvor jeg kan følge med fra sidelinjen. Legen fortsætter i et stykke tid, hvor de nu skiftes til at hælde og øse for hinanden. Mille placerer et fødselsdagstog med et lys foran sig og puster mod lyset, de andre får også lov at prøve. Legen fortsætter lidt tid, indtil der begynder at blive afleveret flere børn på stuen, og legen bliver afbrudt.

Kommunikation og sprog

Sproget er et vigtigt redskab til at tilegne sig, forstå og handle i verden, og en vigtig forudsætning for at udvikle sociale kompetencer. Ved at udvikle sit sprog lærer barnet at udtrykke tanker, følelser og behov. Det er derfor vigtigt at styrke barnets udvikling af ordforråd, begrebsdannelse og sætningsbygning.

Vi har i institutionen stort fokus på det enkelte barns sproglige udvikling. Vi lægger vægt på at sproget indgår som en væsentlig del af de daglige rutiner. For eksempel i forbindelse med måltiderne, hvor tingene benævnes, og der tales om maden. Et konkret eksempel, kan være, at vi en dag får serveret koldskål. Her italesætter vi det helt åbenlyse; hvad maden indeholder, hvordan den smager (sødt, salt, syrligt, umami etc.). Et andet perspektiv kan her være, at vi leger med ordet – en kold skål – det kan afføde mange samtaler og billeder for barnet. Det er heller ikke et tilfældigt børnehave- eller vuggestuebarn, der bliver bedt om at gå ud til køkkendamen for at hente tre kopper og to gafler, men en bevist udfordring, som netop dette barn har brug for.

I både vuggestuen og børnehaven, er dialogisk læsning en del af vores praksis. Oplever vi at enkelte børn har særlige sproglige udfordringer, har vi i huset vores sprogansvarlige, der tester og byder ind med relevant viden ift. barnets udfordringer. Yderligere har vi et tæt samarbejde med talepædagogen via vores ressourcefora.

Bøger, billeder, legematerialer skal både tale til fantasien såvel som faktuel viden. Børnene skal have tilgang til legemateriale i børnehøjde, bøger skal være tilgængelige og legezoner skal imødekomme og inspirere til rollelege. I vuggestuen arbejdes der systematisk med sprogtrappen, som er et forebyggende sprogpædagogisk redskab. Formålet med sprogtrappen er at følge det enkelte barns udvikling over tid ud fra hverdagsobservationer.

Uanset gode eller dårlige oplevelser, taler vi med børnene om det, sådan at oplevelserne bevidnes, og børnene styrkes i deres oplevelse af det, der sker. Italesættelsen gør barnets oplevelser valide. Vi hjælper børnene med at italesætte og håndtere indre og ydre konflikter, og der tales åbent om børnenes udvikling, når de for eksempel har lært noget nyt. Vi hjælper børnene med at udvikle et sprog for deres følelser, så der kan tales om alt fra konflikter, sjove oplevelser, til glæde og sorg.

(Evaluerings af højtlesning i overgange. Se bilag 2)

Krop, sanser og bevægelse

Det er væsentligt at udvikle børnenes glæde ved bevægelse og at mærke egen krop og styrke. Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe kroppen, gennem ro og bevægelse, lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale erfaringer.

Vi har i institutionen mange hverdagsrutiner, der understøtter den motoriske udvikling, men også en del målrettede aktiviteter der har særlig fokus på krop, sanser og bevægelse. Vi har derfor blandt andet fokus på børns deltagelse og selvhjulpenhed i vores dagligdag, som f.eks. ved af og påklædningssituationerne, ved måltiderne, i situationer hvor barnet selv viser initiativ eller har brug for støtten til at øve sig på sanselig og motorisk udfordring mm. Vi indretter blandt andet hopperum, og laver forhindringsbaner. Vi prioriterer gåture i nærmiljøet, sanseaktiviteter med fjer, bolde, dans og spontan bevægelse i fællesrummet.

Af målrettede aktiviteter har vi i både vuggestuen og børnehaven i store dele af året ugentlige rytmikhold. I børnehaven har vi også dele af året løbehold for de store børn i børnehaven. I børnehaven har vi desuden årligt tilbagevendende traditioner som Idrætsdag, høstfest, og cykelløb.

Når vi arbejder med krop, sanser og bevægelse, er det altid tilpasset det enkelte barn og indarbejdet, som en naturlig del af barnets dag i institutionen. Vi ser på og handler ud fra barnets dagformsog behov. Vi har flere børn, som har sansemotoriske udfordringer, og er opmærksomme på barnets små tegn og signaler. Barnet kan evt. blive urolig i kroppen og viser det på flere måder, det kan starte med en anspændthed i kroppen, hvor skuldrene er trukket helt op til ørene, støjniveau kan blive højere, barnet kommer med høje lyde, der beroliger deres eget nervesystem, flakken rundt på stuen, eller fingrene krummes sammen. Når vi oplever optakten til dette, laver vi små og ofte korte sansemotoriske tiltag.

Følgende eksempler viser, hvordan netop små sansemotoriske tiltag kan bidrage til ro og overskud for barnet.

Et barn går ud af en leg og begynder at løbe lidt rundt på stuen, jeg siger: "kom over til mig, du gik ud af legen og nu løber du rundt på stuen. Han siger: "ja", smider sig over mine lår, jeg sidder på en stol, imens siger han "lav mig til en pizza. Jeg siger: "kunne du godt trænge til lige at blive trykket på"? Han siger "ja". Så får han en "Pizzamassage" hvor vi leger, at han skal laves til en pizza, han bliver masseret med hårde tryk på forskellige måder. Han har selv været med til at bestemme, hvordan jeg skal trykke, alt efter hvad der skal på pizzaen. Til sidst bliver han/pizzaen bagt i oven, her læner jeg min krop ind over hans, så han mærker vægten fra min overkrop mod hans ryg. Når han er blevet trykket lige tilpas, siger han ding! Og så er pizzaen færdig. Hans krop er afslappet og han er klar til at finde ud af, hvad han så skal. Det tog ikke mere end 5-7 min.

Vi sidder ved et bord og leger med bønner, der er fire børn ved bordet, barnet jeg sidder ved siden af, begynder at krumme fingrene sammen, og hans lyde bliver en smule højere, Jeg siger: "kom lige over til mig, så kan vi lige lege ballon". Her leger jeg, at jeg er en ballon, hvor jeg suger luften ind, og bliver fyldt med luft, her skal barnet bruge alle sine kræfter på at kramme luften ud af mig og derefter er det barnets tur til at være ballon, så skiftes vi et par gange til barnet er blevet afslappet og fået ro i kroppen. Det tager ikke mere end fem min. og han kan foresætte med at lege med de andre bagefter, da han jo ikke er blevet taget helt væk fra fællesskabet, men bare er ved siden af.

(Evaluerings af rytme – vuggestuen. Se bilag 3)

(Evaluerings af sansemotorisk forløb. Se bilag 4)

(Evaluerings af løbehold. Se bilag 5)

Natur, udeliv og science

Børnene skal tilegne en forståelse for naturen. De skal lære at omgås og kende naturen. De skal styrkes i deres nysgerrighed i forhold til, hvordan natur og naturfænomener fungerer. Naturen er et lærings- og udviklingsrum, der inspirerer legen og hele tiden byder på nye oplevelser og udfordringer, og her udvikler vi personlige og sociale kompetencer, såvel som kulturelle udtryksformer, dannelse og værdier, som vi tager med os resten af vores liv. Børnene skal have oplevelser af de forskellige årstider, få kendskab til planter og dyr, og lære om naturen og miljøet.

I sciencetilgangen er der fokus på børns begyndende forståelse for, hvordan man opholder sig i naturen, børns medfødte talfornekkelse, fornekkelse for størrelser - en begyndende matematisk opmærksomhed. Vi tæller og anvender antal i mange forskellige sammenhænge over dagen. Ex: Hvor mange tallerkner, kopper skal vi bruge? Hvor mange år vi er? Vi tæller til vores samling, vi tæller forlæns og baglæns.

Børnene skal have kendskab til årsager og sammenhænge i naturen, som årstidernes skifte. Vi undersøger og eksperimenterer for eksempel med vand og is, ved at stille en spand vand udenfor og vende nysgerrigt tilbage, spændt på om det er blevet til is dagen efter. Vi synger årstidssange, både på stuerne eller i hele huset, når vi alle stuer er samlet til den månedlige revy i fællesrummet.

Mange børn har en naturlig interesse for dyr. Samværet med dyr giver mange glæder og er med til at fremme og udvikle barnets empati. Børnene har i dagligdagen mulighed for at undersøge kryb og kravl på vores legeplads, og af og til inviterer vi dem indenfor, hvor der er mulighed for at nærstudere dem i vores forstørrelsesglas og observationsbokse. Vi inviterer naturen med ind i huset, hvor vi pynter op, taler om det vi har fundet eller bruger det i kreative forløb.

Vi har været en del af projektet **"Tidlig naturfaglig nysgerrighed"**. Projektet har varet i over 2,5 år og har haft til formål at skabe bedre forudsætninger, for at støtte børn i udsatte positioner, i deres interesse og erfaringer med natur og science samt styrke daginstitutionernes systematiske arbejde med naturfaglige emner i en pædagogisk kontekst. Tovholderne på projektet har flere gange holdt oplæg i huset både for personale og forældre, samt tilrettelagt forskellige forløb for og med alle børn i huset. Forløbene har omhandlet temaerne "luft" og "krible krable" og har inspireret til aktiviteter, samtaler og nysgerrighed.

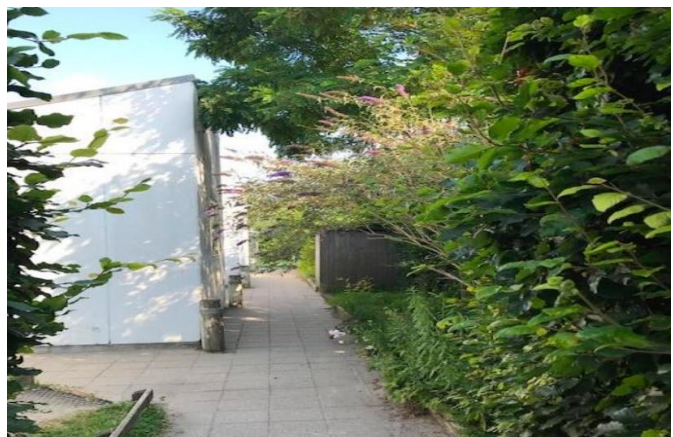
Følgende eksempel beskriver hvordan oplevelser i naturen kan bidrage til spirende relationer, leg og fortsat nysgerrighed.

Det er formiddag på stuen og Mads 2,5 og Elin 2,6 er næsten lige blevet afleveret. Mads og Elin har hidtil ikke været opsøgende på hinanden i legerelationer. Dagen forinden har Mads været på "krible krable" tur for at finde insekter og lege i naturen med et par andre børn.

Til morgen er der på stuen blevet hængt en plakat op, som viser en masse insekter man kan finde i den danske natur. Elin og Mads mødes om plakaten og begynder at tale om

det de kan se. Mads taler meget tydeligt om edderkopper og peger på en masse billeder. "Se stor edderkop" siger han og kigger på Elin. "ja" siger Elin højt og peger på flere billeder på plakaten. Pædagogen på stuen henvender sig efter en tid til børnene og siger at de om lidt skal med på legepladsen.

På legepladsen finder Elin og Mads hurtigt hinanden. Legen starter på rutsjebanen, hvor de griner på skift og øver sig i, at kravle op af rutsjebanen. Efter lang tid fortsætter legen ved nogle håndvaske på legepladsen. De har fundet grankogler, som de putter ned i vasken og råber "edderkopper"! Mads får øje på sin pædagog, og løber hen til hende og peger mod Elin og vasken og råber "edderkopper!", "ja, du leger sammen med Elin, I har fundet en masse edderkopper" siger pædagogen. Mads råber "ja!" derefter løber han tilbage og fortsætter samme leg med Elin. Lidt efter begynder de at grave i jorden. "finde regnorme" siger Mads, "stooore regnorme" svarer Elin. Efter lidt tid følges de ned i sandkassen i den anden ende af legepladsen og fortsætter med at lege.

Kultur, æstetik og fællesskab

I huset har vi fokus på at skabe læringsmiljøer, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. Vi understøtter børnene i at eksperimentere, afprøve og øve sig indenfor forskellige kunstarter og udtryk - spontane som tilrettelagte. Gennem kreativ udfoldelse skabes der ro sansning og fordybelse. Vi er opmærksomme på, at kreativiteten trives bedst i et trygt og inspirerende læringsmiljø. At vi som voksne er engageret og motiveret og samtidig giver plads til børnenes egne initiativer og udtryk. Børnene introduceres til forskellige materialer eks. papir, pap, naturmaterialer, ler, perler mm.

Vi værner om vores højtider og faste traditioner, som eks. fødselsdage, jul, påske, fastelavn, Sankt Hans, idrætsdag m.m. Børnene præsenteres for diverse aktiviteter, som har tilknytning til de forskellige traditioner, som eks. Lucia, tøndeslagning, påske og julefrokost, juleudsmykning, klippe-klistre-dag med forældre m.m.

Uanset baggrund, kompetencer og forudgående erfaringer med kultur, er vi

opmærksomme på at skabe et inkluderende miljø, hvor alle børn har deltagelses muligheder.

Åbenhed er et særlig kende ved vores pædagogik. Vi taler åbent med og om børnenes forskellige baggrunde, traditioner og kultur med overvejelser og refleksioner, som sigter mod tolerance, respekt og accept.

Vi ønsker at børnene præsenteres for forskellige kulturelle fællesskaber i løbet af dagen eks. samlinger, hvor vi synger, præsenterer dem for rim og remser, historiefortællinger, spisesituationer med henblik på bordskik og varieret madoplevelser, samt ture ud af huset.

Vi afholder månedligt revy for alle børn i huset. Her er vuggestue og børnehave samlet på tværs. Revymesteren byder velkommen og taler bl.a. ind i foregående eller kommende aktiviteter eller traditioner, som børnene har været en del af. Derefter optræder hver stue med et indslag de på forhånd har øvet sig på. Børnene ved, at de hører til deres respektive stue og deltager med stuen, men udvider samtidig deres identitet og tilhørsforhold i det store fællesskab, hvor vi er sammen om at skabe og opleve. Vi udfordrer vores kreativitet, når vi maler os som klovne eller katte, når vi klæder os i kjoler og synger sange, som matcher vores udtryksformer. Når vi parallelt med højtider synger om "julenisser, fastelavn er mit navn, kyllinger.

(Evaluerings af revy. Se bilag 6)

Evaluerings af vores læreplan skal foregå via:

Bestyrelsesmøder 1 gang årligt.

Forældresamtaler, og opfølgninger (ift. det enkelte barns udvikling i vores læringsmiljø).

Personalemøder 2 gange årligt.

Evalueringsmøder – omkring hverdagsaktiviteter og rutiner fx: Rytmik, løbegruppe, traditioner, overgang etc. her anvender vi vores eget dokumentations- og evalueringsskema.

Statusmøder, specifikt for basisbørn – der tager udgangspunkt i handleplan eller statusskrivelse, for at evaluere på, hvordan barnet udvikler sig i vores læringsmiljø.

Stuemøder (hvor vi med udgangspunkt i TOPI, ser på det enkelte barns trivsel og udvikling).

Ledelsesmøder (hvordan tilgodeser vores læringsmiljø husets vision).

I børnegrupperne (samtaler med børnene, hvor vi evaluerer vores hverdagsaktiviteter).

Praksisfortællinger.

Løbende mundtlige evalueringer igennem dagen.

Evalueringen bidrager til, at vi på et systematisk og kvalificeret grundlag får skabt rum til at undre os, undersøge og debattere vores praksis ud fra den styrkede læreplan. Den viden vi tilegner os i processen, skriver vi ned, drøfter, dokumentere og videreudvikler på.

Tanken med vores evalueringskultur er, at den skal vende blikket mod at undersøge og evaluere vores læringsmiljø, og se hvorledes det understøtter den store børnegruppe, og det enkelte barns læring og udvikling. Evalueringskulturen skal understøtte, at vi stiller spørgsmål og undrer os ift. hinandens praksis, hvordan vores planlægning og gennemførelse af aktiviteter har fundet sted etc.

Tanken med vores evalueringskultur er, at vi her forpligter os, som hus, som pædagog, som ledelse til at italesætte vores læring og de læringsmiljøer vi skaber for vores børn.

Dokumentation

I Eksperimental Institutionen beskæftiger vi os med at dokumentere: Mundtligt, skriftligt eller visuelt. Vi udarbejder nyhedsbreve til forældrene og årshjul for børneaktiviteter.

Vi anvender billeddokumentation på i Aula, på stuerne og i vores fællesrum.

De kreative processer og aktiviteter børnene deltager i, udsmykker de enkelte stuer og vores hus.

Børnene får deres færdige produkt med hjem, når det har været "udstillet" i institutionen, så kan børn og forældre forsætte dialogen om emnet/teamet i hjemmet.

Metodiske tilgange

Som beskrevet kort under punktet om evalueringskultur har vi organiseret os på en måde, hvor vi 2 gange årligt gennemgår alle børns udvikling og trivsel i huset, via statusmøder (basisbørn), og via stuemøder (lokale børn).

Vi har forskellige tematikker vi undersøger og observerer, for at se barnet så mangefacetteret som muligt. Vi forholder os til barnets fysiske og psykiske udvikling, vi forholder os til barnets sociale relationer barn/barn, voksen/barn, gruppedeltagelse, i legen og ift. skoleparathed. Vi forholder os til forældrekontakten, om der er særlige forhold i familien, hvilke ressourcer der er tilsted hos barnet og hos familien.

Vi anvender: TOPI, sprogvurderinger, vidensoverdragelse, statusskrivelser, pædagogiske notater, handleplaner, og på vores statusmøder med hvert team anvender vi vækstmodellen.

Samarbejde med PPR og BBU

Oplever vi via vores metodik, at et barn er udfordret på dets trivsel og udvikling, kontakter

vi PPR, eller BBU alt afhængigt af, hvilken tematik vi oplever udfordringen omhandler. For at kvalificere vores syn på barnet og familien inddrager vi de to forvaltninger, som sammen med os kan være med til at anskueliggøre, hvilken indsats barnet og familien har behov for.

Hvis udfordringen gør at barnet skal skoleudsættes, udarbejder vi sammen med forældrene og i enkelte tilfælde også sammen med PPR en handleplan, for det kommende års indsats.

Ressourceforum

Overgange fra børnehave til fritidshjem/skole

I løbet af oktober og november måned, afholder vi samtaler med forældrene til de børn, vi ikke vurderer skoleparate til det kommende skoleår. Samtalerne tager udgangspunkt i vores observationer, TOPI, sprogvurderinger, pædagogiske notater etc., og de spørgsmål Københavns Kommune har lavet, som hjælp til at afdække skole-parathed.

For at sikre vores børn en god og tryk overgang fra børnehaven til fritidshjem og skole, har vi inden skolestart en samtale med forældrene, der tager udgangspunkt i barnets udvikling, og det vidensoverdragelsesskema vi og forældrene har lavet. Her går vi i dialog med forældrene om, hvor vi oplever barnet, befinder sig fysisk, psykisk, sprogligt, socialt, og motorisk for at få et helhedsorienteret syn på, hvor barnet befinder sig ift. trivsel og udvikling.

Vi observerer løbende det enkelte barn i skolegruppen, løbegruppen, i hverdagsaktiviteter og som et enkeltstående individ ift. skoleparathed.

Hvert år er vores kommende skolestarter som nævnt på besøg på en af de lokale skoler, hvor de har mulighed for at stille spørgsmål, og få et lille indblik i hvordan fritidshjem og skole fungerer.

Vi har hvert år overdragelsesmøder omkring de fleste af vores basisbørn, med forældre, institution og ledelse, samt repræsentanter for det kommende fritidshjem og skole. Her forsøger vi sammen med forældrene at give et retvisende billede af, det barnder nu skal begynde det pågældende sted.

Bilag 1

Dokumentations- og evalueringsskema

Dokumentation: <i>Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen</i> Pauserutine for et af stuens børn. Hver dag inden frokost trækker primærvoksen sig fra resten af børnegruppen med det barn hun passer. Dette har været gjort siden barnets opstart for ca 1 år siden. Pausen og rutinen er genkendelig for barnet og foregår oftest på stuen i sofaen. Barnet trykkes under fødderne og der synges en sang som passer med, at hver enkelt tå bliver trykket på. Barnet får derefter massage og kløe/nus på ryggen og armene. Barnet kender rutinen og gør som oftest klar ved selv at lægge sig ned og løfte foden eller vende sig om på maven, når han er klar til at bliver kløet på ryggen. Når drengen rummer at blive i aktiviteten længere tid, sættes der afslapningsmusik på.
<i>Hvilke børn deltager, og hvorfor?</i> M. er en dreng på 2 år som startede i vuggestuen feb. 21. Vi oplever at M er udfordret i form af kropslig og indre uro og kan være svær at nedregulere. Han kommer ofte i konflikt med sig selv eller de voksne. M opleves som værende i høj arousal det meste af dagen og har brug for støtte til at få skabt meningsfulde pauser i løbet af dagen.
<i>Hvad er intentionen med aktiviteten?</i> Intentionen med aktiviteten er bl.a. igennem sanseintegration at skabe ro og dæmpe arousal for M. Ligeledes har vi fokus på at understøtte den positive relation mellem primærpædagog og M. At aktiviteten er deres hyggestund sammen og noget særligt for M. Dette for at styrke tilliden og forventningen til primærpædagog, samt understøtte oplevelsen af, at være noget særligt. Med aktiviteten ønsker vi også, at M. får mere overskud, så overgangen og deltagelsen i de kommende læringsrum og dagsstruktur, som er måltid og putning, bliver mere overskuelig og meningsfuld.
<i>Hvilke læreplanstemaer inddrager vi?</i> <i>(Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)</i> <i>Krop, sanser og bevægelse;</i> Når taktilsansen inddrages og M bliver masseret og trykket på fødderne og resten af kroppen. Når M. bliver kløet og nusset på ryggen. Når M. viser tegn på kropsbevidsthed og selv løfter fødderne når han er klar eller vender sig på maven når ryggen skal kløes. <i>Alsidig personlig udvikling;</i> Når den voksne møder M med glæde og nærvær og giver udtryk for, at holde af samværet med M. Aktiviteten er som oftest noget M. finder glæde ved. Den nære kontakt, øjenkontakt, fysiske kontakt og glæde under aktiviteten kan positivt understøtte M's selvopfattelse og ligge grobund for positiv erfaringsdannelse og dermed overføres til andre sammenhænge. <i>Social udvikling;</i> At M. igennem samspillet med sin voksen får oplevelsen af at høre til i den nære relation.

Kommunikation og sprog; Når M. løfter sine fødder eller vender sig om og den voksne oversætter M's kropssprog med ord. Eks. Du vender dig om nu, fordi du er klar til at blive kløet på ryggen.

Når M. bliver mødt i sit kropssprog med forståelse og handling fra den voksne, kan det understøtte M's tillid til omverden i, at blive forstået og taget seriøst og dermed også skubbe til motivationen ift. at udtrykke sig verbalt eller nonverbalt.

Evaluerings:

Devaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift. barnet og fællesskabet)

- Vi skal være opmærksomme på M's dagsform ift. aktivitetens varighed og form. Aktiviteten kan evt. skrues ned eller ændres hvis kontakten eller dagen er særlig udfordret for M.
- Det har stor betydning for M's udbytte af pausen, at der enten ingen børn eller kun få er på stuen samtidig.

Afsluttende evaluering

Hvordan oplever barnet aktiviteten, (barnets stemme)?

M. virker til at holde af aktiviteten. Han viser med kropssprog hvad der skal ske under aktiviteten, smiler og har øjenkontakt med den voksne det meste af tiden. Overgangen til aktiviteten kan ofte være præget af frustration og modstand fra M. han går ofte i affekt og virker ikke til.

Hvordan oplever de pædagoger der har deltaget aktiviteten?

Aktiviteten opleves som en særlig stund i relationen mellem primærpæd. og M. Aktiviteten skaber som oftest ro for M. og lader til at give ham overskud ift. indlæring. Det opleves at M. lytter til den voksne under aktiviteten, tager imod den tætte kontakt og viser glæde i samspillet. Det vurderes at være et vigtigt element i det pædagogiske arbejde med M. at fortsætte med tilrettelagte pauser som denne. Aktiviteten skal være dynamisk og dermed i takt med M's udvikling skrues enten op eller ned ift. næste udviklingszone.

Hvordan oplever observatøren aktiviteten, set fra barnets perspektiv og ift. pædagogens rolle og input?

Det vurderes af stuens pædagoger at være vigtigt at bibeholde aktiviteten. Der er stor opbakning og sparring ift. aktiviteten og enighed om M's udbytte af at fortsætte som en del af den daglige struktur.

Hvad skal vi bibeholde, hvad skal der laves om?

Pt. bibeholdes aktivitetens form, indhold og varighed med forbehold for M's dagsform.

Bilag 2

<i>Dokumentation:</i> Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen. Vi læser historie hver dag, inden vi skal spise frokost. Når børnene har vasket fingre, sætter de sig allesammen ind på sofaen eller den blå madras.
<i>Hvilke børn deltager, og hvorfor?</i> Alle børn på stuen deltager. - Vi oplevede at der var en del uro hos børnene ved overgangen fra formiddagsaktiviteter til håndvask, til at skulle spise frokost. Arousalniveauet var højt hos de fleste børn, og det første tid af måltiden var der uro.
<i>Hvad er intentionen med aktiviteten?</i> Vi startede op med at læse bog inden frokost, for at gøre overgangen lettere samt have et fokus på at hjælpe børnene ned i arousal, på den måde tænkte vi at børnene havde bedre mulighed for at få ro i kroppen når de skal spise frokost. -Give børnene en forståelse for det fællesskab de er en del af, samt give dem en oplevelse de alle kan referere til og samtale om evt. når vi spiser frokost. -understøtte børnenes nysgerrighed samt interesser.
<i>Hvilke læreplanstemaer inddrager vi? (Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)</i> Social udvikling: Vi giver børnene en forståelse for det fællesskab de er en del af, ved at sidde sammen som gruppe og opleve noget sammen, der er mulighed for at børnene byder ind med det de har af tanker, deres undren og spørgsmål. Nogle af børnene har behov for at sidde sammen med en voksen, på en skammel, eller sidde med deres madpakke, det understøtter børnenes rummelighed samt forståelse for, at der er plads til alle. Kultur: Vi har løbende emner som vi læser om i længere perioder, som understøtter børnenes interesser og nysgerrighed, blandt andet: hvordan man bor forskellige steder i verden. Alsidig personlig udvikling: vi har i en længere periode læst om følelser, hvor børnene selv kommer i spil ved at fortælle og referere om deres egne følelser og hvordan de selv har handlet i forskellige situationer. Vi oplever, det giver dem en følelse af ikke at være alene med at have en bestemt følelse, og hjælper dem med få øjnene op for eget og andres følelsesliv.

Kommunikation og sprog: Vi går på opdagelse i sproget, ved både historier, rim og remser, hvis vi støder på ord som er fjollede eller ord der ikke er hverdagsord, går vi fælles på opdagelse i hvad der menes eller hvad det betyder. At en historie har en start, midte og afslutning.

Evaluerings:

Delevaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift. barnet og fællesskabet)

Vi oplever at det har haft den ønskede effekt ved at skabe mere ro, gøre overgangene mere overskuelige for børnene samt hjælpe børnene med at komme ned i arousal.

Det virker, at alle børn ikke behøver at deltage på helt samme måde, at rammen er fastlåst, men stadig så fleksibel at der kan justeres alt efter hvad børnenes dagsform er, og hvad de lige er i humør til.

Det virker, at de voksne fordeler sig og evt. sidder med de børn, der har det svært.

Afsluttende evaluering:

Vi følger børnenes interesser og inputs ved evt. af finde bøger om et land, som et barn skal rejse til. Hvis nogle er optaget af noget bestemt, finder vi bøger om det.

At det skaber ro og er en hyggelig fællestund for både børn og voksne. At arousalniveauet er dalet i selve spisesituationen, at det har skabt en tryghed for børnene ved, at det er forudsigeligt, og alle ved, hvad de skal. At der er plads til børnenes individualitet og forskellige behov ved, at der hele tiden bliver op- og nedjusteret.

Vi vil gerne foresætte, som det er nu, da vi oplever, at det virker. Hvordan oplever observatøren aktiviteten, set fra barnets perspektiv og ift. pædagogens rolle og input?

Bilag 3

Dokumentations- og evalueringsskema

<i>Dokumentation:</i> <i>Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen</i> Vi har via et længerevarende rytmikforløb fokus på leg, sang, musik og bevægelse. Aktiviteten er ugentlig og aktivitetens indhold er kontinuerlig, og dermed forudsigelig for børnene.
<i>Hvilke børn deltager, og hvorfor?</i> Både de yngste og de ældste børn fra vuggestuen deltager i forløbet. Der er gjort overvejelser i form af pædagogiske bagdøre, samt rollefordeling af voksne. <i>Eks. hvem er torvholder, hvilke voksne kan trække sig osv.</i> Børnegruppen er relativ ny med både store og små. Børnene har en naturlig nysgerrighed på hinanden men følelsen af, at være et fællesskab og relationer børnene imellem, tror vi på kan støttes og spire igennem et fælles rytmikforløb.
<i>Hvad er intentionen med aktiviteten?</i> • At børnene får succesfulde mødeøjeblikke igennem grin, bevægelse og leg og dermed en begyndende følelse af, at være en del af et fællesskab. • At alle børn har mulighed for at komme i spil, føle sig set og hørt. • At vække børnenes nysgerrighed for sang, musik og bevægelse så de ønsker at deltage i aktiviteten.
<i>Hvilke læreplanstemaer inddrager vi?</i> <i>(Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)</i> Sociale relationer – fællesskab - følelsen af medejerskab i fællesskabet Alsidig personlig udvikling - følelsen af at blive set hørt og anerkendt, at være særlig værdsat og betydelig. <i>Eks. når vi synger navnesang, når vi hver især er i fokus, når vi klapper ad hinanden</i> Evnen til at – kunne sige til og fra - eks. <i>når vi på skift løber en flyvetur med papegøjen.</i> At øve sig på at behovsudsætte og vente på tur eks. <i>når papegøjen går på tur, når der ikke er flere røde tørklæder og ønsket ikke var et blått osv.</i> Krop og bevægelse – At bane veje for at turde udforske og afprøve forskellige miljøer. At skabe motoriske og sanselige oplevelser igennem de forskellige aktiviteter. At øge børnenes kropsbevidsthed eks. <i>når vi italesætter de forskellige legemsdele, når vi går på line og skal holde balancen osv.</i>

Delevaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift. barnet og fællesskabet)

Vi oplever, at forløbet fungerer med enkelte justeringer;

- Vi skal være opmærksomme på børnenes dagsform ift. varighed.
- Enkelte gange har vi været nødsaget til at afkorte aktiviteten.
- Vi har erfaret, at det er, af stor betydning hvilket pladser børnene fordeles på, inden aktivitetens start.
- Vi har erfaret, at vi skal være særligt skarpe ift. de voksnes positioner under forløbet.

Afsluttende evaluering:

Hvordan oplever barnet aktiviteten, (barnets stemme)?

Vi ser glade børn under forløbet som trives og deltager, vi oplever, at børnene efterspørger rytmikken og glæder sig. Vi har oplevet enkelte børn, som havde modstand på aktiviteten til at starte med, men som henne i forløbet har fået mod og lyst til at deltage.

Hvordan oplever de pædagoger der har deltaget aktiviteten?

Vi har en oplevelse af, at der er en klar struktur som fungerer. Vi er tydelige i vores rollefordeling, hvilke skaber tryghed og forudsigelig både for os og børnene. Vi finder alle stor glæde ved rytmikken.

Hvordan oplever observatøren aktiviteten, set fra barnets perspektiv og ift. pædagogens rolle og input?

Som et pædagogisk tiltag der giver mening for alle børnene uanset alder. Det er tydeligt at se, at de voksne deltager med glæde og indlevelse, hvilket har stor betydning for børnenes drivkraft og trivsel under forløbet. Børnene genkender alle aktiviteterne under forløbet og viser stor begejstring hver overgang.

Hvad skal vi bibeholde, hvad skal der laves om?

Vi skal justere i nogle af aktiviteterne og evt. tænke nye aktiviteter ind, da vi snart står overfor udskiftning i børnegruppen. Nye små kommer til og vi skal kigge på indholdet; Hvorledes det giver mening for børnegruppen og vores pædagogiske overvejelser ift. processen.

En mulig opdeling af "store gruppe" og "lille gruppe" kan blive en "ny form" i den kommende periode.

Bilag 4

Dokumentation:

Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen

Aktiviteten består af fire dele. Der lægges vægt på et flow i en relativt høj intensitet, således at ventetid og afbrydelse af flowet mindskes, hvilket vil gøre det nemmere for netop denne børnegruppe at deltage. Ligeledes lægges der vægt på relationen, både børnene imellem og mellem børn og voksne: Det er væsentligt at aktiviteten er motiveret af relationer. Hertil er det vigtigt at tilføje, at vi tager højde for børnenes 'dagsform' og at det er okay at gå lidt til og fra i løbet af aktiviteten, så længe det ikke bliver forstyrrende for aktiviteten (f.eks. at lege lidt i dukkekrogen, eller sidde med nogle biler bag den ene sofa).

Aktiviteten starter med at vi lige konstaterer hvem der er der i dag, og, for dem der har lyst, tager strømper og sutsko af (hvormed vi får en stimulering af den taktile sans, og mindsker risikoen for at glide på gulvet). Og herefter forløber aktiviteten således:

1. "Børnene hopper i hulahop". Hulahopringer placeres på gulvet, således at børnene kan hoppe mellem dem. Dette sker mens vi synger "børnene hopper i hulahop..." og de i forskellige konstellationer skiftes til at hoppe (hvis nødvendigt støttes dette ved at en voksen hopper med). Denne øvelse indeholder små hop og løbebevægelser, der stimulerer såvel muskler som led, i hele kroppen men særligt i benene. Hertil er der også et element af at orientere sig i rummet i forhold til andre børn, hvilket fordrer en ubevidst mestring af bevægelserne, for også at kunne have opmærksomhed på rummet.
2. "Tæpper". Her skiftes børn og voksne (i forskellige konstellationer) til at trække et tæppe, hvor de andre sidder på, fra den ene ende af stuen til den anden. Det italesættes at man virkelig bruger kræfter på det – og sker i en legende form, hvor de voksne leger med. Denne øvelse indeholder dels træk og hiv, hvor vægten på tæpper giver en modstand. Dette strækker leddene og træner muskelmassen, men har også funktion som regulering af arousal, da der hives og slides med modstand på bevægelserne. For dem, der sidder på tæppet, skal der konstant foretages små bevægelser for at justere balancen og ikke falde, hvormed muskel-led-sansen også kommer i spil her. Det er vigtigt, at holde et fokus på, om de børn, der sidder på tæppet evner at sidde, eller har brug for opmærksomhed og støtte, således at de ikke falder bagover og slår hovedet. Hvis børnene har brug for det, kan de også ligge på tæppet, men vi forsøger at motivere til at sidde.
3. "Gå trillebør". Her går et barn på sine hænder, mens et andet barn eller voksen holder dets ben og understøtter at de ikke falder (dette vil vi eksperimentere med alt efter det enkelte barns tryghed og mestringsniveau). For barnet, der bærer benene, er der en oplevelse af et ansvar for den anden, samtidig med, at der skal bruges kræfter og koncentration. For barnet, der går trillebør med hænderne er der en muskelstimulering i form af at skulle bruge kræfter i armene – hvilket også giver en regulering af arousal, da der bruges kræfter med modstand (gulvet). Samtidig er der stimulering af led i armene (tryk fra gulvet) og i resten af kroppen, særligt midtergulvsmuskulatur og ryggrad, der skal holdes strakt og stiv for at kunne holde sig oppe.
4. "Pizza". Afsluttende tager vi den store madras frem og børnene skiftes til at blive masseret ved at der laves pizza på dem. Hvis muligt deltager de andre børn i massagen. Denne

massage indebærer taktil stimulation, men ved at tage godt fast i musklerne og fokuserer på områderne omkring leddene, samt hinderne omkring knoglerne, stimuleres også muskel-led-sansen i denne øvelse.

Hvilke børn deltager, og hvorfor?

Det sansemotoriske aktivitetsforløb har fokus på muskel-led-sansen og regulering af arousal, og udgør sammen med udviklingen af en aktivitetsbane en indsats ifht. A, E, E, M og V's sansemotoriske udvikling.

Hvad er intentionen med aktiviteten?

Målet for aktiviteten er stimulering af muskel-led-sansen – med særlig fokus på en indsats for M – og regulering af arousal – med særlig fokus på en indsats for A.

En sansestimulerings resultater er ikke nemme at aflæse på den korte bane, men skal ses gennem mestring af bevægelser, balance og regulering af arousalniveau på den lange bane. Men vi sætter nogle mindre ambitiøse tegn op, for at kunne evaluere aktivitetens succes og justere forløbet efter dette.

- Deltager børnene med glæde i den grad, som vi har en forventning om, at de kan?
- Vi har inkluderet Ed i aktiviteten og vil derfor have et ekstra fokus på, om også hun udviser motivation og glæde i forbindelse med aktiviteten.
- Hvilke aktiviteter deltager børnene i? Og hvilke er sværere at følge?
- Ser vi (særligt hos A) en umiddelbar ændring af arousalniveau (reguleres hendes arousal op i forbindelse med aktiviteten)?
- Efterspørges nogle af aktivitetens dele af børnene – også uden for aktivitetsforløbet?

Hvilke læreplanstemaer inddrager vi? (Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)

Den primære sammenhæng i relation til læreplansmål er til **Krop, sanser og bevægelse**: "Det er væsentligt at udvikle børnenes glæde ved bevægelse og at mærke egen krop og styrke. Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe kroppen, gennem ro og bevægelse, lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel." Hvor disse tiltag skal understøtte og supplere allerede eksisterende tiltag som den ugentlige rytmik på tværs af vuggestuestuerne og vores fokus på udviklingen i hverdagen. Men vi er samtidig bevidste om, at arbejdet med sansestimulation også danner en stor del af grundlaget for vuggestuebarnets generelle udvikling, hvorfor disse tiltag også vil understøtte børnenes **alsidige personlige udvikling**, deres **sociale udvikling** og deres **sprogudvikling**.

Evaluerings:

Delevaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift barnet og fællesskabet)

Delevalueringen blev udført i januar 2023, og medførte at et oprindeligt element blev erstattet med et nyt, som er inkorporeret i aktivitetsbeskrivelsen ovenfor (der altså er opdateret fra den oprindelige).

Vi har løbende evalueret forløbet, som vi overordnet har fundet velfungerende, men laver her en skriftlig evaluering og ændrer i forløbet i forlængelse af denne.

Forløbet blev gennemført hver fredag i oktober og november – en enkelt gang var J fraværende og G gennemførte forløbet alene. I december blev forløbet sat på pause, for at give rum til juleaktiviteter, og i januar har vi måttet undlade at gennemføre forløbet pga. indkøring og deraf et nødvendigt fokus på de to nye børn på stuen. Vi planlægger at genoptage forløbet i februar og fortsætte det indtil slutningen af april, hvor de deltagende børn skal i børnehave.

I forhold til de tegn, vi har opsat, kan vi sige, at alle børnene har udvist stor glæde i deltagelse: aktiviteten er forløbet med stor energi, masser af grin og høj grad af delt affektintensitet. Børnene har deltaget i alle dele af forløbet og har fastholdt deres motivation gennem det. Vi har set en tydelig reaktion omkring As arousal i forbindelse med aktiviteten: Hun er helt tydeligt blevet 'vækket', nogle gange i sådan en grad, at hun har taget sin trøje af og banket sig på brystet med en positiv energi. I et par tilfælde har børnene selv slæbt tæpper frem og forsøgt sig med at trække hinanden over gulvet, men ellers er det "pizza-massagen" de virkelig har taget til sig og brugt i mange situationer også med andre børn.

Vi har erfaret en usikkerhed hos os selv omkring, hvorvidt vi virkelig får brugt den store bold til stimulation af muskel-led-sansen. Børnene har gerne deltaget i øvelsen, men vi vurderer, at den ikke med sikkerhed kan siges at have succes med at arbejde med den sans, aktiviteten er målrettet til. Dette handler mest om de voksens kompetencer, og vi overvejer hvordan vi kan forbedre vores viden og evner på dette punkt. Mens vi søger den viden, har vi besluttet at tage denne del ud af forløbet og erstatte den med at "gå trillebør" (beskrevet i ny SMTTE nedenfor). Vi vurderer, at aktiviteten har en passende længde og intensitet. Nogle gange har børnene tydelig vist, at de er 'mættede' og fundet meget rolige legeaktiviteter for sig selv efter aktiviteten; andre gange har vi mærket, at der stadig er energi og lavet en bane på stuen. Det har særlig været succesfuldt en enkelt gang, hvor vi lagde vores store madras på gulvet, i den ene ende havde trappetigen fra fællesrummet og i den anden den lille rutsjebane far legepladsen. Denne bane vil vi gentage, når vi vurderer at energien er til det, ellers vil vi lade børnene finde deres egen ro afsluttende.

Vi har besluttet, at vi udvider holdet således at E. også deltager, da aktiviteten har fungeret og ikke er blevet for voldsom og kaotisk, og da hun i vores vurdering nu også er klar til denne type af aktivitet med den store gruppe. Holdet består således nu af A., E., E., M og V.

Afsluttende evaluering:

En afsluttende evaluering af forløbet er planlagt til at blive udført i slutningen af april/ starten af maj

<i>Dokumentation: Løbehold</i> <i>Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen</i> Løbehold – med fælles opvarmning, løb på række i området, fælles opmærksomhed på vejtrækning, gåpauser, forskellige aktiviteter: friløb, kongens efterfølger, trail og stafet, udstrækning og vand og frugt.
<i>Hvilke børn deltager, og hvorfor?</i> Børnehavens ældste og/eller motorisk stærke børn, deltager på tværs af stuerne, på løbehold én time om ugen fra september til marts/april med en vinterpause i december. Børnene over i følge faste regler og rammer, fælles beskeder og at tage hensyn til hinanden i gruppen. Derfor er det de største børn der deltager i aktiviteten da det også er skoleforberedende.
<i>Hvad er intentionen med aktiviteten?</i> De skal gøre sig erfaringer med at være en del af et nyt børnefællesskab og de introduceres for nye krav og forventninger. De skal øve sig i at kunne overskue flere opgaver på en gang og holde opmærksomheden i længere tid, fx lytte til beskeder og udføre opgaver uden at miste fokus. Intentionen er også en øget kropsbevidsthed og opmærksomhed på 'hvad kan min krop?' Der er en opmærksomhed på kroppens signaler (som hjertebanken at blive forpustet, sidestik, at svede osv.). Vi taler om hvad der er oplagt påklædningsmæssigt ift. vejret. Det er de ældste børn og fokus er derfor
<i>Hvilke læreplanstemaer inddrager vi? (Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)</i> Krop, sanser og bevægelse
<i>Evaluerings:</i> Delevaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift barnet og fællesskabet)
<i>Afsluttende evaluering:</i> En afsluttende evaluering af forløbet er planlagt til at blive udført.

<i>Dokumentation:</i> <i>Beskrivelse af projektet/aktiviteten/rutinen</i> En gang om måneden afholdes der revy i fællesrummet. Revy er for alle børnehave samt vuggestuegrupper. Op til revy øver alle stuer et indslag, ofte i form af en sang, som de optræder med foran alle de andre børn og voksne. Revymesteren styrer revyen og sætter rammen for aktiviteten. Inden de forskellige optrædere spørger revymesteren ind til, om der er nogen af stuerne som har noget de gerne vil dele med os andre. Er der kommet nye stuekammerater på stuen, har vi sagt farvel til nogen på stuen eller er der nogen som har haft fødselsdag. Efter alle optrædere sættes der musik på og alle som har lyst kan danse med. Sangen er genkendelig da den bruges til hver revy og indikerer, at det er ved at være slut med revy. Som afslutning synger alle en fælles slutsang og alle går derefter tilbage på stuerne.
<i>Hvilke børn deltager, og hvorfor?</i> Revy er for alle børn i huset og en sag vi er fælles om. Revy er tilrettelagt med et deltagerperspektiv, som skal tilskynde til, at flere børn trods forskelligheder får mulighed for at deltage i det store fællesskab. Der kan være børn som grundet en svær dagsform ikke har overskud til at deltage på dagen, børn som endnu finder det store rum for utrygt eller børn som befinder sig bedst med at deltage perifært. Kendskab til barnet, tilrettelagte muligheder og pædagogiske bagdøre er tænkt ind forud for og under aktiviteten.
<i>Hvad er intentionen med aktiviteten?</i> Aktiviteten er for alle børn på tværs af børnehavegrupper og vuggestuegrupper. Dette for at styrke fællesskabet i et hus hvor særligt vuggestue og børnehave til tider kan føles langt fra hinanden. Vi anser de små fællesskaber som værende værdifulde men ligeledes de store. Vi oplever at børnene på tværs af alder får fine mødeøjeblikke, griner og danser sammen og betragter hinanden under revyen. Dette kan bl.a understøtte overgangen fra vuggestuen til børnehaven til de børn som skal videre. <i>Eks. Der er fællesdans til revy. En af de større piger henvender sig forsigtigt til en yngre pige fra vuggestuen. Hun bukker sig ned og viser med en håndsrekning, at hun gerne vil danse med hende. Den yngre pige ser glad ud og følger med. De danser sammen og da de er færdige giver den store pige hende et kram og siger "vi ses". Efterfølgende kommer den ældre pige ofte forbi vuggestuen, når hun skal hjem, for at sige farvel eller vinke til pigen fra vuggestuen.</i>
<i>Hvilke læreplanstemaer inddrager vi?</i> <i>(Alsidig personlig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science, Kultur, æstetik og fællesskab)</i> <i>Alsidig personlig udvikling;</i> Revytanken er baseret på, at oplevelsen skal være positiv for alle. De voksne gør noget ud af at italesætte betydningen af barnets tilstedeværelse og hvor dejligt det er, at være sammen med barnet til revy. De voksne er placeret tæt på børnene og fungerer som en tryk base. den voksne er opmærksom på barnets signaler, hvis det bliver for svært. At blive

mødt med omsorg og anerkendelse i sine følelsesmæssige oplevelser og mødt af voksne som ønsker at være sammen med barnet, understøtter barnets selvopfattelse og selvværd. Vi løfter revyen sammen når vi øver vores indslag og sammen udfører det. Vi italesætter når vi har fået nye stuevenner, har sagt farvel til stuevenner og ønsker tillykke til de børn som har haft fødselsdage.

Når vi til revyen skal stå foran alle andre og optræde kræver det mod. Vi har øvet og ventet på vores tur og nu står vi her sammen. Måske med brug for at sidde på skødet af en voksen, måske uden at synge med. Vi klarer det og alle klapper. Revyen skal bidrage til, at børnene får lov at afprøve og erfare sig selv og hinanden på både nye som genkendelige måder og dermed til, at understøtte børnenes tro på egne potentialer og dermed selvtilid.

Sociale kompetencer; Til revy betragter vi hinanden, store som små. Vi lytter til hinanden og venter på det bliver vores tur. Sociale kompetencer kræver også at vi øver os i at regulere vores egen adfærd når ventetiden føles lang og udvikle forståelse for vores egne følelser men ligeledes opdage dem hos de andre. Vi øver os i at samarbejde når vi skal finde den sang vi skal optræde med og være i relation med hinanden. Vi mødes med hinanden i nuet og i et rum hvor vi deles om grin, bevægelse og nysgerrighed på hinanden. Vi ser hvordan børnene får øje på hinanden på tværs og hvordan det forplanter sig i andre sammenhænge såsom overgang fra vuggestue til børnehave hvor børnene genkender hinanden, på gangen når vi mødes og kan tale ind i samme oplevelse.

Sproglig udvikling; Vi ved at hjernens sprog- og musikcentre ligger side om side og er en af grundene til at sang og lytning til sang fremmer den sproglige udvikling. Der er stor variation i de sange som der øves og optrædes med. Ofte og særligt i vuggestuen er det sange med tilhørende fagter. Når vi understøtter ordene med visuelle signaler og dermed aktiverer flere sanser bidrager det til børnenes sprogtiltagelse. Sangen som sættes på i slutningen af revyen, er en bevægelsessang og skaber en kobling mellem ord og bevægelse. *Eks. Stik en finger i dit øre mens du klapper dig på låret. Rejs dig nu op og hop med din krop.* Vi ser stor vigtighed i, at vi som voksne er nærværende, energiske og viser glæde ved at deltage kropsligt, hvis sproglig såvel som anden udvikling skal finde sted.

Kulturelle udtryksformer og værdier; Revy er en tradition i huset og har eksisteret altid. Børnene ved at de hører til deres respektive stue og deltager med stuen, men udvider samtidig deres identitet og tilhørsforhold i det store fællesskab, hvor vi er sammen om at skabe og opleve. Vi udfordrer vores kreativitet når vi maler os som indianere eller katte, når vi klæder os i kjoler og synger sange som matcher vores udtryksformer, og vi parallelt med højtider synger om "julenisser, fastelavn er mit navn, kyllinger m.m.

Delevaluering (skal der foretages justeringer: Hvad virker, hvad virker ikke, ift. barnet og fællesskabet)

Frem for en fast revymester som løbende har været ansvarlig for revyens ramme, har vi valgt at der nu er to revymestre. Dette fordi møder, sygdom eller anden årsag kan have betydning for revyen og gennemførelsen af denne.

Afsluttende evaluering:

Hvordan oplever barnet aktiviteten, (barnets stemme)?

Vi ser og oplever glade børn. Vi oplever at børnene efterspørger hvornår der er revy og husker fortællinger og oplevelser fra revyen.

Hvordan oplever de pædagoger der har deltaget i aktiviteten?

Pædagogerne finder aktiviteten meningsfuld og som en særlig begivenhed som bliver talt op overfor både børn og voksne.

Hvordan oplever observatøren aktiviteten, set fra barnets perspektiv og ift. pædagogens rolle og input?

Som en særlig og meningsfuld aktivitet som bidrager til mange og værdifulde elementer i de forskellige temaer. Et rum for fordybelse, fællesskab, mødeøjeblikke, spænding og grin.